

Bergens Tidende

www.bt.no

224.000
DAGLIGE LESERE

LØSSALG KR 25

Skamfull – men klar til å kjempe

BEDRAGERISIKTEDE Gunnar Nordhus langer ut mot bostyrer, og varsler en rekke søksmål. Samtidig skammer han seg over å ha påført andre økonomiske tap.

SIDE 20–21, DEL 1

Kriger om jobbene

PÅGANGEN for å få jobbe på Fisketorget er så enorm at flere av torghandlerne ikke engang annonserer. Marcos Amano, daglig leder ved Robin Hood Huset, mener dette har ført til reduserte lønninger. SIDE 26–27, DEL 2

Bergen rammet av dokumentsurr

UKJENTE MENGDER dokument som Bergen kommune behandler forsvinner. Ap mener dette kan ha konsekvenser for den enkelte innbygger.

SIDE 16, DEL 1

kommentar

Maria Dyrhol Sandvik

|| Ei ny blåblå regjering vil sannsynligvis bety slutten på forbudet mot sexkjøp
SIDE 3, DEL 1

Tror do og dusj vil bli tiggermagnet

SKEPTISK: Det var ikke mange tiggere rundt Per Sandberg da Frp-nestlederen besøkte Bergen i går. Han tror bildet blir annerledes til sommeren, dersom byen tilbyr gratis sanitære forhold for tilreisende tiggere. FOTO: SILJE EIDE

■ Frps Per Sandberg liker dårlig planen om å gi tiggere gratis tilgang til både do- og dusjfasiliteter i Bergen. Han mener byen risikerer å bli et yndet mål for tiggerflyktninger fra hele Øst-Europa.

■ – Ikke bare sier vi at det er lovlig å tigge i Norge, vi legger til og med til rette for dem, sier Sandberg. Partifellene hans i Bergen vil ikke svare på hva de mener om saken.

SIDE 4–5, DEL 1

BERGENS TIDENDE, KRINKELKROEN 1, BERGEN.
SENTRAL/IKKE FÅTT AVISEN: 05500 før kl. 10.00DEL 1: LEDER 2-3 | NYHETER 4-17 | ØKONOMI 20-23 | UTLAND 24-26 | EIENDOM/KUNNGJØRINGER 28 | SPORT 30-35 | VÆRET 36
DEL 2: KULTUR 2-7 | MØTER/UNDERHOLD 10 | JOBB 11 | RUBRIKKMARKEDET 14 | DØDSFALL 23 | FOLK 24-25 | BYEN 26-27 | DEBATT 28-29 | RADIO/TV 34-35FORTSATT LEDIGE Plasser
TIL SOMMER OG SOLANTALYA SANTORINI ALANYA SPLIT DUBROVNIK MALAGA MALLORCA
VALENCIA ALICANTE BARCELONA PRAHA MALTA

ALLTID INKLUDERT

1 bagasje à 23 kg
Setevalg
EuroBonus-poeng

0,-

Bestill senest 20. mai på sas.no

SAS

A STAR ALLIANCE MEMBER

Tips oss om smått og stort som skjer i byen. Send en e-post til byen@bt.no

Fisketorget drukner i billig arbeidskraft

– Den enorme pågangen forverrer arbeids-situasjonen til de som jobber på Fisketorget, mener Marcos Amano, daglig leder ved Robin Hood Huset.

MARI-LOUISE UDBÆK STEPHAN
MARIANNE NILSEN
ERIK BREKKE (foto)
MARIE HAVNEN (foto)
mari.stephan@bt.no

Utesesongen på Fisketorget er godt i gang. I boden til fiskehandler Tom Rønnes, står 30 år gamle Jorge Maciel fra Portugal og lager mat. Det er hans første år på Fisketorget.

– Jeg liker meg godt. Alle er veldig hyggelig. Men jeg er utdannet kunstner, og håper på sikt det er mulig å leve av det, sier han og legger til:

– Det er nesten umulig å få seg jobb i Portugal. Nå skal jeg være her denne sommeren, så får vi se hva som skjer til høsten.

Stor pågang

Rundt Maciel står det nesten bare utenlandske kolleger. Fiskehandler Tom Rønnes på Fisketorget forteller at han denne sesongen har hatt over 300 søkere til 25 jobber. I fjor hadde han over 1000 søkere.

– Jeg annonserte på Nav sine sider i fjor, i år har jeg bevisst latt det være på grunn av den store pågangen, sier Rønnes.

Ifølge Rønnes kommer jobbsøkerne fra hele verden, men den største gruppen er fra Portugal, Spania, Italia, Bulgaria og Polen.

Firedobling av søknader

Like bortenfor Rønnes, ligger bodene til fiskehandler Kenneth Fjellskål. Han har hatt en firedobling av antall jobbsøkere denne sesongen.

– Her om dagen var det fem stykker innom i løpet av et par timer. Det har aldri vært sånn tidligere. Det har nok helt klart med jobbsituasjonen i Europa å gjøre, sier daglig leder i Fjellskål Fisketorget AS, Kenneth Fjellskål.

Ifølge Fjellskål er 80 prosent av dem som jobber på Fisketorget fra utlandet.

– Jeg tror pågangen skyldes at det er generelt vanskelig å få jobb i Europa. 70 prosent av dem som jobber hos oss er også gjengangere, sier han.

Forverrer situasjonen

Marcos Amano, daglig leder ved Robin Hood Huset, er bekymret for utviklingen og mener at den enorme pågangen av søkere vil forverre arbeidssituasjonen til de som jobber på Fisketorget.

– Jeg er skremt over enkelte av arbeidskontraktene på Fisketorget. Flere av de som har kommet til oss forteller om timelønninger på mellom 105 og 115 kroner, sier Marcos Amano, daglig leder ved Robin Hood Huset.

fakta rettighetene

- Du har rett på 10,2 prosent i feriepengene.
- Hovedregelen er at arbeidstiden ikke skal overstige ni timer om dagen og 40 timer i uken.
- Hvis du arbeider utover arbeidsmiljølovens bestemmelser om normal daglig eller ukentlig arbeidstid, har du krav på overtidbetaling.
- Overtidsbetalingen skal minimum utgjøre 40 prosent av vanlig lønn.
- Alle arbeidstakere har krav på en skriftlig arbeidskontrakt.

SERVERER FISK: Jorge Maciel (30) fra Portugal har de syv siste årene jobbet i mange land for å få det til å gå rundt økonomisk. I sommeren står

Ifølge Amano gis det heller ingen tillegg for overtid, helkveld eller helligdager.

– Jeg snakket nylig med en av dem som jobbet på Fisketorget i fjor. Da fikk han 120 kroner timen. Han jobber også på Torget i år, men han fortalte at nå har lønningen hans sunket til 105 kroner timen, sier Amano.

– Det vi ser nå, er skyggesiden av at det er så mange som ønsker jobb, sier han.

– Ingen slavebedrift

Fjellskål sier at det er arbeidsmarkedet som styrer lønningen på Fisketorget.

– Akkurat nå er pågangen av arbeidskraft stor. Men det er klart at dersom det blir vanskelig å få tak i arbeidskraft, så må også vi sette opp lønningene, sier fiskehandleren.

Han forteller at bedriften gikk med underskudd i fjor og at det også derfor er vanskelig å betale mer i lønn.

– Vi må ha et positivt resultat før vi kan gi høyere lønn. Men, det er viktig at de ansatte trives på jobb og det virker det som de gjør. Vi er ingen slavebedrift.

Han sier at de følger norsk lov og at alle som jobber hos Fjellskål får en standard arbeidskontrakt.

– Vi betaler mellom 115 og 200 kroner pr. time i lønn. Vi er også klar på at vi ikke har råd til å betale overtid og at det derfor ikke er aktuelt for noen å jobbe overtid, sier Fjellskål.

Også Rønnes forteller at alle som får jobb hos han får arbeidskontrakt og at han har en lønnsvekst på seks prosent.

– Jeg vil ikke si noe om hvor mye folk tjener hos meg, men alle får vanlig lønnsvekst. Jeg kjenner heller ikke til at noen er satt ned i lønn eller om noen er underbetalt her på Fisketorget.

Tilsyn i 2010

Arbeidstilsynet har ikke hatt tilsyn på Fisketorget siden 2010. Den gangen avdekket aksjonen at nær halvparten av virksomh-

tene manglet eller hadde mangelfulle arbeidsavtaler.

– Vi har ikke kapasitet til å undersøke Fisketorget årlig, og vi har ingen konkrete planer om ny kontroll. Men dersom vi får mange meldinger om krittikverdige forhold, bør vi ta en ny runde, sier Thure Iversen i Arbeidstilsynet.

Ifølge Iversen er det imidlertid ikke noe Arbeidstilsynet kan gjøre med lønnsnivået på Fisketorget.

– Vi har ingen lovfestet minstelønn i Norge. Det du får i lønn er partene seg imellom som skal bestemme. Men dersom folk ikke får utbetalt overtidsbetaling, er dette et soleklart brudd på Arbeidsmiljøloven som vi slår ned på, sier han.

– Jeg oppfatter dette som skandaløst

Steinar Nørstebø, regionsekretær i Handel og kontor mener lønnsbetingelsene er en reell utnyttelse av arbeidstakere fra Sør- og Øst-Europa.

– Jeg oppfatter dette som skandaløst. En timelønn på mellom 105 og 120 kroner er elendig. Dette nærmer seg sosial dumping-tilstander, sier han.

Ifølge Nørstebø er 105 kroner timen lavere enn minstesatsen for ungdom under 16. For dem som har tariffavtale er time-lønnen for personer over 18 år uten ansiennitet på 145,27 kroner. Har du fylt 25 år og har tre

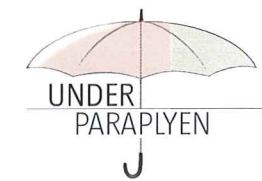

han på Fisketorget i Bergen.

års erfaring, er minstelønnen 174,19 kroner timen.

– Siden de ansatte ved torg-handlerne på Fisketorget ikke er organisert, har vi dessverre begrensede midler til å gjøre noe med slike forhold. Men det er klart at dette er en utvikling som vi ikke kan akseptere, mener Nørstebø.

SKREMT: Marcos Amano, daglig leder ved Robin Hood Huset reagerer kraftig på arbeidsforholdene på Fisketorget.

LESERBILDE

Send dine blinkskudd til leserbilder@bt.no eller som mobilfoto til 2211. Hver måned kårer vi en vinner som får flaxlodd i posten.

4. MAI 2013: «Ha, ha, der lurte eg dokkar! Vinteren e' nemlig ikkje over ennå», ser det ut for at denne vesle karen sier til fotografen.
FOTO: TRUDE BØRTNES

1954

Strimmelen på Landås, som fikk navnet vedtatt i 1954, har ingenting med en strimmel å gjøre – men er rett og slett et annet ord for en teig av et gårdsbruk. Bebyggelsen på Strimmelen er tegnet av arkitekt Halfdan B. Grieg og ble tildelt Det Nyttige Selskaps pris for god arkitektur i 1959 og Houens diplom i 1961.

KILDE: BERGEN BYLEKSIKON

FØRSTE VERS

I denne spalten presenterer vi første vers fra noen av de utallige sangene som er skrevet om og til Bergen.

Det kviler en by bak der Løvstakken står,
i silendes rein tok han dâp.
Han ga sine onger den grønne vår,
telke me vilje og håp.
Kor hunen de seilte, kor hunen di dro,
te Bergen stakk drømmene hen.
Når Herren satt stjerner på himmelens bro,
då sto di en vårvell på dekket og lo,
me Kvarven te storbord igjen.

Fra «Me Kvarven te storbord igjen». Tekst: Svend Svendsen. Melodi: Finn Ludt.

KILDE: BERGENSANGBOKEN

Dagens snublefelle

Fortauet langs Klostergaten har så absolutt sett bedre dager. Vi har allerede påpekt én snublefelle her, og nå følger den neste. Hullet i fortausfasalten er faktisk en skikkelig snublefelle, selv om det i utgangspunktet ikke ser slik ut. Hullet er nemlig «kamuflet» med regnvann og løvet som falt i fjor.

FOTO: ANNE-GRETHE DAHL

HAVNEN
JEKTEVIKSTERMINALEN S: «Sea Cargo Express» fra Aberdeen kl. 00.00, til Trondheim kl. 16.
HURTIGRUTEKAIEN: «Richard With» fra Kirkenes kl. 3.4.30, retur kl. 20.
MØHLENPRISKAI 1: «Vestfrakt» fra Askvoll kl. 17, retur i morgen kl. 13.

KILDE: WWW.BERGENHAVN.NO